

מתקן מודבש	וילאַן	יום
לוֹז	קְפָּב עַבְּרִי	רָאשֶׁן
מוֹבָּס	קְפָּג עַבְּרִי	שְׂנִי
מוֹחָה	קְפָּג עַבְּרִי	שְׁלִישִׁי
נוֹד	קְפָּד עַבְּרִי	רְבִיעִי
נוֹטָה	קְפָּד עַבְּרִי	חֲמִישִׁי
סְדָה	קְפָּה עַבְּרִי	שְׁשִׁי
סְטָט	קְפָּה עַבְּרִי	שְׁבִּיק

זֶוּהָרַת הַקָּדוֹשׁ מִיטֵּן פִּירְוָשׁ

מַתּוֹקְמַדְבָּשׁ אַוִיכְדִּי פִּרְשָׁה

בכל דבריו שלמה המלך גנוזים סודות התורה

רבנן חזקיה ורבנן ישעיהו אַזְלִי בארכאה רבי חזקיה ורבנן ישעיהו הלכו יחד בדורן, אמר רבנן ישעיהו לרבי חזקיה, חמינא באפֿך דההווינה אית בגונוך אני וואה בפֿניך אתה חושב על איזה דבר, אמר ליה רבי חזקיה, לא ואדי האי קרא אַסְטְּפָלְנָא ביה הרי ודאי בפסוק זה הסתכלתי והתבונתי בו, פִּין דאמָר שְׁלָמָה, כי מקרחה בני האדם ומקרחה הבהמה ומקרחה אחד להם וגוז', ותניינן ולמדנו, דֶּכֶל מְלֹיָה דְּשְׁלָמָה מִלְּכָא בְּלָהו סְתִּימָנִין מדראיגין דְּחַכְמָתָא שכל דבריו של שלמה המלך, כולם טהוממים, וגנוזים בהם מדרגות וסודות חכמת התורה, כלומר לא כאותם שבקשו לגנוז ספר קהלה, לפי שאמרו שיש בו דברים הנראים כעין מינות ח'ו, אי הַכִּי הָאֵי קָרָא אַית ביה לאַסְטְּפָלְא אם כן פסוק זה יש להתבונן בו, דהא פְּתַחָא לְאַיְנוֹן דְּלֹאו בְּנֵי מִתְּמִינָנָתָא אַשְׁתַּכְחָח ביה כי כאן נמצא פה לאלו שאיןם בני אמונה, כי מורה כאילו אין דין וחשבון ואין שכר ועונש, והכל מקרה ואין השגהה ח'ו, אמר ליה רבי ישעיהו, ודאי הַכִּי הוא ודאי כן הוא כדברין, ואית ביה למנגד ולאַסְטְּפָלְא ויש לדעת ולהתבונן בו.

אַדְהַכִּי קָמוּ חַד בָּר נָשָׁה דְּהַהּוּה אַתִּי בְּתוּךְ כֵּן רָאוּ אָדָם אֶחָד שָׁבָא אֶלָּהֶם, שָׁאַל לוֹן מִיאָה דְּהַהּוּה צְחִי בְּקַש מְהֻם מִים לְשִׁתּוֹת כִּי הִיא צְמָא, וְהַהּוּה לֹאֵי בְּתוּקְפָּא דְּשְׁמָשָׁא וְהִיא עִיר מְחַמְתָּה הַשְּׁמָשׁ, אָמָרוּ לְיהָ מְאַת שָׁאַלְוּ מִמְנוּ מִי אַתָּה, אָמָר לוֹן יְהִיא אָנָּא לֹאֵי וְצְחִינָּא וְאָנָּי עִיר וְצְמָא, אָמָרוּ לְעֵית בְּאוֹרִיָּתָא שָׁאַלְוּ מִמְנוּ עַסְקַת בְּתוֹרָה, אָמָר לוֹן עַד דְּאָנָּא עַמְבּוֹן בְּמַלְיָן אָמָר לְהָם עַד שָׁאָנָּי עַסְקָעַ עַמְכָּם

ע"ט

וְשָׁלָם, אַיְבָּא צְוָי, דָּעַם פְּסָוק דָּאָרָף מְעַן אַרְיִינְגְּטוּרָאַכְּטָן אַיְן דָּעַם, וְוַיְלִיל דָּא גַּעֲפִינְט וְזַיְדָא פְּתַחְזָן פְּהָ פְּאַרְדָּי וְעוּלְכָעַ זַעֲנָעָן גַּעֲשָׁט קְיֻ� קְרִינְדָּר פָּוּן אַמְוֹנָה דָּאָס מִינְטָבְּלִי אַמְוֹנָה, וְוַיְבָאַלְדָּעַ זַיְדָא גַּעֲשָׁט אַיְבָּא צְוָי וְזַיְדָא זַיְדָא קְיֻ� דִּין וְחַשְׁבָּזָן אַיְן גַּעֲשָׁט קְיֻ� שְׁבָר וְעַזְנָשׁ, אַיְן אַלְעָם אַיְזָא צְוָרָעָף אַיְן עַס אַיְזָא גַּעֲשָׁט קְיֻ� הַשְׁגָּחָה חַס וְשָׁלָם, הָאָט רְבִי יְסָא גַּעֲנָאַגְּט צְוָי אַיְם, זַיְדָר אַיְזָא עַס אַיְזָי וְזַיְדָעַן וְעוּרְטָעָר, אַיְן פָּעָן דָּאָרָף וְוַיְסָן אַיְן אַרְיִינְגְּטוּרָאַכְּטָן דָּרְעָרִין.

בְּיוֹדְעָנוֹוַיְלָהָאָבָּן זַיְיָ גַּעֲנָעָן אַמְעַנְטָשׁ וְוָאָס אַיְזָעַקְוּמְעָן צְוָי, אַיְן עַרְהָאָט זַיְיָ גַּעֲבָעָטָן וְוַאְסָעָר וְוַיְלִיל עַרְהָאָט גַּעֲנָעָן דָּאָרְשָׁטִיגָן, אַיְן עַרְהָאָט זַיְיָ גַּעֲנָעָן מִיד צְוָלִיב דִּי שְׁפָאַרְקָעָה הַיְן פּוֹגָעָם זַיְיָ, הָאָבָּן זַיְיָ אַיְסָמְעָן גַּעֲפָרָעָט, וְעוֹר בְּקָסְטוֹ, הָאָט עַרְהָאָט גַּעֲנָעָן צְוָי זַיְיָ, אַיְקָבָן אַיְזָא אַיְדָה, אַיְן אַקְדָּבָן מִיד אַיְן דָּאָרְשָׁטִיגָן, הָאָבָּן זַיְיָ אַיְסָמְעָן גַּעֲפָרָעָט, הָאַקְסָטִי זַיְיָ בְּאַשְׁעַפְטִינְט אַיְזָא דִּי תּוֹרָה, הָאָט עַרְהָאָט גַּעֲנָעָן צְוָי זַיְיָ, וְוַיְלָאָגָן

אין אלע רײַד פָּוּן שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ זַעֲנָעָן
באַהְאָלְטָן סְדּוֹת הַתּוֹרָה

רְבִי חַזְקִיהָ אַיְן רְבִי יְסָא זַעֲנָעָן גַּעֲנָאַגְּט אַיְזָעָמָעָן אַיְן זַעֲגָעָן הָאָט רְבִי יְסָא גַּעֲיָאנְט צְוָי רְבִי חַזְקִיהָ, אַיְקָעָז אַיְזָעָמָעָן דִּין גַּעֲזִיקָט אוֹדוֹ פְּרָאַקְסָט אַיְבָּר עַפְעָם אַזְקָה, הָאָט רְבִי חַזְקִיהָ גַּעֲנָאַגְּט צְוָי אַיְם, אַט וְיַכְעָר אַיְן דָּעַם פְּסָוק הָאָבָּק אַיְקָעָז אַיְזָעָמָעָן גַּעֲזִיקָט אַיְן דָּעַם, וְוַיְבָאַלְדָּעַ שָׁלָמָה הָאָט גַּעֲזִיקָט, "בַּיְמָרָה בְּנֵי הָאָדָם וְמִקְרָה הַבְּהָמָה וְמִקְרָה אַחֲרָד לְהָם זַגְוָי", וְוַיְלִיל דָּאָס זַיְסָעָם עַס גַּעֲזִיקָט צְוָי דִּי מְעַנְטִישָׁן אַיְן דָּאָס זַיְסָעָם עַס גַּעֲזִיקָט צְוָי דִּי גַּעֲשָׁעָנְישָׁן אַיְזָעָמָעָן פְּאַר בְּיַדְעָן, אַיְן בְּרִרְהָאָבָּן גַּעֲלָעָנְט, אוֹ אַלְעָרְדָּעָן רְיִיד פָּוּן שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ, זַעֲנָעָן אַלְעָרְדָּעָן אַיְזָעָמָעָן דִּין פְּרָאַקְסָט אַיְזָעָמָעָן גַּעֲזִיקָט אַיְן דָּעַם, בְּאַהְאָלְטָן אַיְן זַיְיָ מְדָרְגָּות אַיְן סְדּוֹת פָּוּן חַכְמָת הַתּוֹרָה, דָּאָס הַיִּסְטָם, גַּעֲשָׁט אַיְזָי וְזַיְיָ גַּעֲלָכָעָן הָאָבָּן גַּעֲנָאַגְּט אַיְזָעָמָעָן דָּעַם סְפָר קְהָלָת, וְוַיְבָאַלְדָּעָן זַיְיָ הָאָבָּן גַּעֲנָאַגְּט אַיְזָעָמָעָן זַיְיָ וְזַיְיָ מִינְתָּה חַס

בדיבורים, אָסַלְקֵ לְהָאִ טוֹרָא אַעֲלָה לֹהֶ הָהָר, וּמִן אָסְבֵּ מִיאָ וְאַשְׁתִּי וּשְׁם אָקֵחַ מִים וְאַשְׁתָּה.

אָפִיק רַבִּי יִסָּא חַד זְפִירָא מָלִי מִין וַיַּהֲבֵ לִיהֶ הַוֹּצִיא וַיַּבְרֵא כָּל הַזְּהָוָת, בֶּתֶר דְּשָׂתָה
אַחֲרַ שְׁתָה, אָמַר רַבִּי יִסָּא לְאוֹתוֹ הָאִישׁ, גַּסְלָק עַמְּךָ לְמִיאָ עַתָּה נַעֲלָה עַמְּךָ לְמִקְומֵ הַמִּים, סְלִיקָוּ לְטוֹרָא
וְאַשְׁתְּכָחוּ חַד חֻוְטָא דְּמִיאָ דְּקִיקָּק עַלְוָה וְמַצָּאוּ שְׁם מַעַיִן אֶחָד שַׁהֲוַצִּיא מִים כְּחַוְטָא אֶחָד דְּקָק, וּמָלִי קְטֻפּוֹרָא
שַׁד וּמַילָּאוּ כָּלִי אֶחָד מִים, יְתַבּוּ וַיְשַׁבּוּ בָּמִקְומֵ הָרוֹאִי לְלִמּוֹד.

אָמַר לוֹן הַהָוָא בָּר נֶשׁ אָמַר לְהַמְּ אֶתְהָדָם, הַשְּׁפָא שְׁאַילָג, דְּהָא אָנָא אַשְׁתְּדָלָג אֶבְוֹרִיתָא עַתָּה תְּשַׁאֲלוּ מָה
שִׁשְׁ לְכָם לְשָׁאָל, כִּי אַנְיַ עַסְקָתִי בְּתוֹרָה, עַל יְדוֹי דְּחַד בָּרִי דְּאָנוֹ עַיְלִית לִיהֶ לְבִי בָּר עַל יְדוֹי אֶחָד מַבְנֵי
שְׁהַכְּנָסִתִּי אַחֲרָוּ לְבִתְהָרָב לְלִמּוֹד תּוֹרָה, וּבְגִינִּיהָ רַוּחַנָּא בְּאֶוְרִיתָא וְעַל יְדוֹ הַרוֹחַתִּי בְּתוֹרָה, כְּלָוּמָר שְׁלַמְדָתִי מַמְנוֹ מָה
שְׁלַמְדָה הוּא, אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, אֵי עַל יְדָא דְּבָרָק, טָבָה אָמַר עַל יְדוֹ זְכִירָה לְתוֹרָה טָבָה וַיְפָה הוּא, אַבְלָ מָלָה
דְּאָנָן בַּיהֲ, אָנָא חַמְינָא דְּלָא תָּמַר אַחֲרָא בְּעֵי לְאַסְתָּלָקָא אַבְלָ שְׁאָלה זוֹ שָׁאָנוּ עַוְמָדִים בָּוּ, אַנְיַ רַוָּה שְׁלַמְקָום אַחֲרָ
כְּלָוּמָר לְאִישׁ אַחֲרָ צְרִיכִים לְהַעֲלוֹתָו וְלְשָׁאָלָוּ, אָמַר הַהָוָא בָּר נֶשׁ אָמַר אוֹתָהָדָם מַלְךָ דְּלָמָנִין בְּאֶפְרָקְסְּתָא
דְּעַנְנִיא תְּשִׁבְחָ מְרַגְנִיתָא אָמַר דְּבָרִיךְ וְשָׁאָלָתָן, כִּי לְפָעָמִים בְּתְרָמִילָוּ שְׁלַמְנִיא חַמְצָא מַרְגָּלִית.

אָמַר לִיהֶ הַהָוָא קָרָא דְּאָמַר שְׁלַמָּה אָמַר לוֹ פָסּוֹק זֶה שָׁאָר שְׁלַמָּה, סְחָה לִיהֶ וְשַׁחָה לוֹ אֶת כָּל הַשְּׁאָלָה הַנִּזְכָּר לְעַילָּן,
אָמַר לוֹן אֶתְהָדָם, וְכִי אֵם אַיִן אַתָּם יְדָעִים פְּשָׁט הַכְּתוּב, אֵם כֵּן בְּמָה אַתָּהוּ פְּרִישָׁן מְשָׁאָר בְּנֵי נֶשֶׁא
דְּלָא יְדַעַי בְּמָה אַתָּם פְּרוֹשִׁים וְחַכְמִים יוֹתֵר מִשְׁאָר בְּנֵי אָדָם שָׁאָנִים יְדָעִים, אַמְרָה לִיהֶ, וּבְמָה וְאַיְךְ
אַתָּה מִפְרָשׁ פָסּוֹק זֶה.

הטפחים אינכם מבינים שהעולם מתנהג רק בהשגהה עליונה

אָמַר לוֹן אֶתְהָדָם אֶתְהָדָם, עַל דָּא אָמַר שְׁלַמָּה הַהָוָא קָרָא עַל אַפְּנָז זֶה אָמַר שְׁלַמָּה פָסּוֹק זֶה כְּדַלְקָמָן, וְלֹא
אָמַר הַהָוָא מְגַרְמִיהָ בְּשָׁאָר אַיְנוֹ מְלִין וְלֹא אָמַר כָּלְבָּר אַהֲדָר אַיְנָן

ע"ט

אָבָעָר דִּי פְּרָאָגָע וְוָאָסְמִיר הַאָלָטָן בַּיְּ דָעַם, עַז אַיְךְ אָז
צַי אָז אַנְדָרָע אָרֶט, דָּאָס הַיִּסְטָמָץ צַי אָז אַנְדָרָע מְעַונְטָשׁ,
דָּאָרָפָן מִיר עַס אַרְוִיְּפְּרָעָנָגָע אָז פְּרָעָנָג, הָאָט יְעַנְגָּר מְעַונְטָשׁ
גְּעַנְגָּטָמָג, אָגָג דְּיַעַנְעָגָר יְרִיד אָז דְּיַעַנְעָגָר פְּרָאָגָע, וְוַיְלָא צְוָמָאָל אַיְנָעָם
טָעַשְׁלָפָן אָז אַרְיָמָאָן וְוַעֲסָטוֹ גְּעַפְּנִיעָנָע אַבְּרִילָאָנָט.

הָאָט עַר גְּעַנְגָּטָמָג צַי אִים דָעַם פָּסּוֹק וְוָאָסְמִיר שְׁלַמָּה הָאָט גְּעַנְגָּטָמָג,
אוֹן עַר הָאָט אִים דָעַצְיָלָט דִי נַעַצְעָגָר פְּרָאָגָע וְוָאָסְמִיר אַיְזָי
פְּרִיעָר דָעַרְמָאָט גְּעַוְוָאָרָן, הָאָט יְעַנְגָּר מְעַונְטָשׁ גְּעַנְגָּטָמָג צַי זַיִי,
אוֹן צַי יְוִיְּסָטָא אַיר דְּעַן גְּנִישָׁת דָעַם פְּשָׁט אַיְגָעָם פָּסּוֹק, אַוְבָּ
אוֹי, מִיט וְוָאָסְמִיר אַיְגָעָם אַרְפְּגָעָשִׁידָט אָז מַעַר קְלָגָו וְוַיַּדְיָ
אַנְדָרָע מְעַונְטָשׁ גְּעַוְוָאָרָן, הָאָבָן זַיִי גְּעַנְגָּטָמָג צַי אַיְמָ
אוֹן מִיט וְוָאָסְמִיר, דָאָס הַיִּסְטָמָץ, אוֹן וְוַיְאָזַי אַזְקָלְעָרָסְטָוּ דָעַם פָּסּוֹק.

די נַאֲרָאִים פְּאַרְשְׁטִיְּעָנוּ גְּנִישָׁת אָז דָעַר וְוּעַלְתָּ
פְּרִירָט זַיִד בְּלָוִוָו מִיט הַשְּׁגָהה עליונה

הָאָט יְעַנְגָּר מְעַונְטָשׁ גְּעַנְגָּטָמָג צַי זַיִי, שְׁלַמָּה הַמְּלָךְ הָאָט
גְּעַנְגָּטָמָג דָעַם פָּסּוֹק אַיִּרְבָּדָע וְעוֹג וְוָאָסְמִיר וְעוֹלָן
עַרְקָלְעָרָן, אוֹן עַר הָאָט גְּנִישָׁת גְּעַנְגָּטָמָג דָעַר זַיִד פָּנָז זַיִד

אַיְךְ רַעַד מִיט אַיִּה, וּוּלְ אַיְךְ אַרְוִיְּגִינְיָן אַיִּרְבָּדָע בְּאַרְגָּן.
אוֹן דָּאָרְטָן וּוּלְ אַיְךְ גְּעַמְעָן וְוַאֲסָעָר אַיְךְ וּוּלְ טְרִינְקָעָן.
הָאָט רַבִּי יִסָּא אַרְוִיְּגָעָנָגָע אַשְׁלָזָק פָּול מִיט וְוַאֲסָעָר אַיְן
עַס אִים גְּעַנְגָּבָן צַו טְרִינְקָעָן, נַאֲכָדָעָם וְוָאָסְעָר הָאָט
גְּעַטְרִינְקָעָן, הָאָט רַבִּי יִסָּא גְּעַזְעָאנָט צַו דָעַם מְעַונְטָשׁ, עַזְעַט וּוּלְזָן
מִיר אַרְוִיְּגִינְיָן מִיט דִיר צַו דָעַם אַרְטָן וְוַאֲסָעָר, גְּעַנְגָּעָן זַיִי
אַרְוִיְּגָעָנָגָע אַיִּפְּנָן בְּאַרְגָּן אַהֲבָן דָאָרְטָן גְּעַפְּנָגָע אַקְוָאָל
וְוָאָסְמִיר הָאָט אַרְוִיְּגָעָנָגָע וְוַאֲסָעָר אַזְיָי וְוַיַּאֲגִינָעָם פָּאָרָעָם, אַיְן
זַיִי הָאָבָן אַנְגָּעָפְּלָט אַבְּלִי מִיט וְוַאֲסָעָר, אַזְיָי גְּמָט וְזַיִד
אַנְוּקְגָּעָעָט אַזְיָי אַרְטָן וְוָאָסְמִיר אַיִּ פָּאָסִיגָּן צַו לְעַגְעָן.

הָאָט יְעַנְגָּר מְעַונְטָשׁ גְּעַנְגָּטָמָג צַי זַיִי, יְעַצְטָמָט פְּרָעָמָט וְוָאָסְמִיר
אַיר הָאָט צַו פְּרָעָנָג, וְוַיְלָא צַו בְּאַשְׁעַפְּטִינְטָמָט
אַיִּן דִי תּוֹרָה, דָוָקָה אַיִּגְנָעָר פָּז מִינְעָז קְיָנְדָעָר וְוָאָסְמִיר אַיְךְ
הָאָבָן אַיִּגְנָעָרְגָּט אַיְגָעָם הַזְּוּי פְּגָעָם רַבִּין צַו לְעַגְעָן
תּוֹרָה, אַזְיָדָע אַיִּסְטָמָץ אַיִּסְטָמָץ אַיִּסְטָמָץ אַיִּסְטָמָץ אַיִּסְטָמָץ
דָאָס הַיִּסְטָמָץ, אַזְיָי אַיִּסְטָמָץ הָאָבָן גְּעַלְעָרָטָן אַיִּסְטָמָץ, אַיִּסְטָמָץ דָוָקָה
עַרְקָלְעָרָן, הָאָבָן גְּעַלְעָרָן, הָאָבָן גְּעַזְעָאָט, אַיִּסְטָמָץ דָוָקָה
דִין זַיִד הָאָסְטָוּ זַיִד גְּעַנוּעָן צַו תּוֹרָה אַיִּסְטָמָץ אַזְיָי גְּמָט זַיִד.

מלין דטפשי עולם דאמרי בך אלא חזר ואמר אותו הדברים שטפשי ורשע הולם אמרים כך כי הכתוב הזה הוא המשך מהפטוק הקודם כدلקמן, ומאי אמרי ומה הם אמרים, כי מקרה האדם ומקרה הבאה ומרקחה אחריהם, טפשאי דלא ידע ולא מסתכלן בחכמתה הטפשים שאינם יודעים ואין מתבוננים בחכמת התורה, אמרי דהאי עולם איזיל במרקחה, ורקדשא בריך הוא לא אשכח עלייהו הם אמרים שהעולם זהה הולך ומתנהג במרקחה, ואין הקב"ה משגיח עליהם, אלא מקרה האדם ומקרה הבאה ומקרה השם שעוזב ה' את הארץ ומסרו למערכת השמים שיתנהג העולם על פיהם, ואין בחירה ואין שכר ועונש, אם כן הם יכולים לעשות כל מה שלבם הרע החומר.

ובכן שלמה אסתכל באילין טפשאיין דקאמרי דא וכאשר שלמה הסתכל באלו הטפשים שאמרו זאת, קרא לוין בהמה קרא אותם בהמה, דאינון עבדין גראמייה בהמה מפש שהם עושים עצם כבבמות מש, בגין דאמרי מלין אלין לפי שאמרם אלו הדברים, ומגנין ומגנין לנו שלמה קרא אותם בהמה, קרא דעתליה אוכח הכתוב שלפני זה מוכחת, דכתיב כי שלמה אמר אמרתי אני בלבי על דברת בני האדם לרם האלהיים ולראותיהם בהמה להם, ומפרש מש"כ אמרתי אני בלבי פירושו וחשכנא בהאי לאספה לא חשבתי וההורתי לבני להסתכל בדבר זה, על מה חשב שלמה להסתכל, ואמר על דברת בני האדם דהינו על ההוא מלא לטפשותא דאינון אמרי על דברוי הטפשות שהם אמרים שהעולם מתנהג במרקחה, לרם האלהיים בלחודיהו היינו שבירר אותם האלהיים והבדלים שיהיו בלבד, ולא יתחברון בני נsha אחרין דאית לוין מהימנותא ולא יתחברו עם בני אדם אחרים שיש להם אמונה, ולראותיהם להם וזהו אהירות ביה אינון בני מהימנותא יראו בהם אותם בני האמונה, שהם בהמה מפש שאלו הכהופרים הם ממש כבבמות, ודעתיהם

ע"ט

האב געאנט אין פיין הארץ, אויף דעם עגנון פון די מענטשן, וועלכע האבן זיך אויסגעווולט די מודה פון גאה צו הערשן אבער די זואם עגענון קעלגעער זוי זיין, או דער אויבערשטער זאל פאר זיין קלאר מאן או זיער הערשאפט איז גארזישט, און זיין זאלן זען או אפלו די הערן און געיגן זעגענון איז זיין דער אנדרע בהמות און חיוט, און ער ערקלערט, דאם זואם עס שטיטט און פסוק אמרתי אני בלבי, דאם כייסט, איך האב געטראקט און פיין הארץ צו קוקן איזו דער זאדה, פארנוואם האט האט און טראקטן געטראקט צו קוקן, דערפאר זאנט ער "על דברת שלמה געטראקט צו קוקן, דערפאר זאנט ער ריד זיין בני הארץ", דאם כייסט אויף די נאריעש ריד זואם זיין זאנן או דער וועלט פירט זיך מיט צופאל, "לרבם האלקים", האט זיין דער אויבערשטער אויסגעווולט און אפערטילט או זיין זאלן זיין אליעין, און זיין זאלן זיך גישט באהעפנטן מיט די אנדרע מענטשן זואם האבן אמונה, זולאותיהם בהמה להם, און דאם כייסט, או די קינדרע פון אמונה זאלן זען איז זיין, "שם בהמה", או זיין – די כופרים עגענון פשיט איז זיין בהמות, און זיער דעת איז איז זיין איז באחמה, "המה להם", דאם כייסט, זיין זעלן זיין אליעין, און זיין זעלן גישט אורייפיגין צו די קינדרע פון אמונה, ברי זיין זאלן גישט צוּרָעַנְגָּן די קינדרע פון אמונה מיט רעם נארישן מינונג פון בפירה, און דערפאר שטיטט "המה להם", זיין עגענון פאר זיך אליעין

אלין איז זיין די אנדרע זאכו זואם ער האט געאנט, נאר ער האט איבערגעחרט און געאנט די ריד זואם די נאראים און די רשעים פון דער וועלט זאגן איז, זויל דער פסוק איז א פאריעצונג פונעם פריעדריגן פסק, איז זיין זיך זעלן באך זען, און זואם זאגן זיין, "בי מקרה האדם ומקרה הבאה ומקרה אחר להם", די נאראים וועלכע זוילסן נישט ארין און די קליגשאקט פון די תורה, און טראקטן נישט ארין און די קליגשאקט פון זיט זומערפונג, זיין זאנן או דער וועלט גיט זואם זערט געפרט מיט זומערפונג, און דער אויבערשטער קוקט זיך נישט אום אויף זיין, נאר מקרה האדם ומקרה הבאה ומקרה אחר להם, דאם כייסט או זיין זאנן או דער אויבערשטער קאט איבערגעלאט, דער ער און ער האט עס איבערגעעבן זום מערכה הטעמים או דער וועלט זאל זיך פירן דורך זיין, און עס איז גישטא קיין בחירה און נישט קיין שבר וענש, אויב איז קעגען זיין טון אלען זואם זיער שלעכטעה הארץ גליקט.

אונ זען שלמה האט געקובט און די נאראים וועלכע האבן דאם געאנט, האט ער זיין גערופן בהמה, זויל זיך מאן זיך מפש זיין בבמות, זויל אל זיך פירן זיין זאנן די ריד, און פון וואו זוילסן מיר איז שלמה האט זיין גערופן בהמה, טויט דער פסוק פריער דאם אויפויזין, זויל שלמה האט געאנט אמרתי אני בלבי על דברת בני האדם לרם האלקים ולראותיהם שהם בהמה להם, איך

כבר עירא ודעתם כבכמה, הימה **לְהַם הִינֵּנוּ בְּלָחֶזְקִיָּהוּ** הם יהיו לבדם, ולא לאעלאה לבני מהימנותא בדעתא דעתפשותא דא כדי שלא יביאו לבני האמונה בדעת טפשית זו של כפירה, ועל דא ועל זה נאמר הימה **לְהַם** הם עצמם בדעת טפשית זו, ולא לאחרנין ולא יביאו טפשותם לאחרים, ומה דעתא דלהון ומהו הדעת שלהם, על זה מסים הפסוק כי מקורה בני האדם ומקרת הבהמה ומקרת הארץ אחד לכלם וגוי' ואין השגחה ואין שכר ועונש, פיפה רוחיהון דאיןן בעיראי איןן טפשאי איןן מהווערי מהימנותא תיפה רוחם של אלו הבהמות אלו הטפשיטו מהוסרי אמונה, נקט ג' לשונות נגד ג' בחינות נפש רוח ונשמה שם חסרים מה שבני אמונה זוכים בהם, ווילון ווילו **לְנַפְשֵׁיכָהוּ** אויל להם אויל לנפשם, טוב להו דלא ייתון לעלמא טוב היה להם שלא היו באים לעולם.

(דף קנו ע"ב, ובכיאורינו ברך יג עט' טו-יז)

חֲלֹקי הנשמה עולמים כל אחד לשודשים בעולמות העליונים

ומה אתייב לון שלמה על דא ומה השיב להם שלמה המלך על זה, קרא אבתריה את הפסוק שלאחריו ואמר, וממי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה, ורומת הבהמה היורדת היא למיטה לאָרֶץ ומפרש מי יודע באינון טפשאי דלא ידע ביקרא דמלפָא עלאה מי יודע בין אותם הטפשיטים שאינם יודעים בכבודו של מלך העליון, ולא מסתכל באוורייתא ואינם מתבוננים בתורה, כלומר שאינם יודעים כי רוח בני האדם העולה היא למיטה היא לאטר עלאה הנשמה עולה למקום קדוש לשורשה שבכשיה, לאטר יקר הרוח עולה למקום יקר לשורשה שבכשיה, לאטר קדיישא הנשמה עולה למקום קדוש לשורשה שכיריה, לאתונא מהירו עלאה כדי להיות ניון מאור העליון של הבינה דעתילות בסוד נשמתם, מהירו דמלפָא קדיישא שייצו לינות מאورو של המלך הקדוש (טוטו ט"ה) בסוד רוחם, **לְמַהְיוֹ אַרְוֹא בָּאַרְוֹא דְּחֵי** לחיותם נצרים בצרור החיים, (טוטו סמלוט) בסוד נפשותם, ור' ל' שיש לצדיקים נפש רוח נשמה שעולמות בריאה יצירה עשו שמקבלים הארתם מנפש רוח ונשמה דעתילות, ואשתכחת קמי

ע"ט

וואם ער פארשטייט דעם גייסט פון די מענטשן וואם ז' גייט ארייף אויבן און ז' שטעלט זיך ביים דין, און דעם גייסט פון די בהמה וואם ז' גייט אראפ אונטן און ז' דארף נישט געבן קריין דיין וחשבון, נאר דער מענטש דארף זען או ער זאל זיך נישט פרון ווי די בהמה וואם ז' געבט נישט אקטונונג וואם ז' טומ, און ער ערקלערט - ווער וויסט צו אפשיזון צווישן די נאראנס וועלכע וויסט נישט ארטין און בבוד פונעם מלך העליון, און ז' טראקטן נישט ארטין און די תורה, דאס הייסט, און ז' וויסט נישט או רוח בני האדם העולה היא למעלה", דאס הייסט, דער נפש גייט ארויף צו א הויין ארט, צו איר שורש אין עשייה, דער רוח גייט ארויף א טיערן ארט, צו איר שורש אין צירה, און די נשמה גייט ארויף צו א היילין ארט, צו איר שורש אין בראה, ברי צו ווער געשפיט פונעם א/or העליון פון די בחינת בינה דעתילות אינעם סוד פון זעיר נשבה, און זיין זוכה זיין צו גענגן פונעם לכתיגקיט פון דעם היילין קעיגיג און דער סוד פון זעיר גייסט, צו ווער אונגעבעידן אינעם געבידן פון לעבן (וואם דאס זי דישכינה) אינעם סוד פון זעיר נפש, און דאס הייסט, או די צדיקים האבן א נפש, רוח און נשמה וואם די עולמות בראה, יצירה און עשייה באקופען זעיר הארה פון נפש רוח און נשמה

מית אט דעם נארישן פיניגונג וואם זי האבן, און זי וועלן גישט ברענגען זעיר נארישקיט זי אנדרען, און וואם זי זעיר מיניגונג, דעריפער פירט אום דער פסוק "בי מקורה בני האדם ומקרת הבהמה ומקרת הארץ אחד לבלם זוג", און עס זי נישט קיין השגה און גישט קיין שבר ועניש, זאל אויסגעבלאון ווער דער גייסט פון די בהמות, די נאראנס, די וואם עס פעלט פון זי אמונה, און ער באפט אן דרי לשונות אנטקען די דרי בוחנות פון נפש, רוח און בשמה וועלכע פעלן פון זי, וואם די קונדרע פון אמונה גענען זא זוכה דענצה, זוי איז צו זי און זוי איז צו זעיר זעל, גוט וואלט געוווען פאר זי אן זי וואלט נישט געקובמען איזיך דער וועלט.

די פילון פון די נשמה גיינן ארויף יעדר אינגען צו זעיר שורש און די עולמות העליונים

אונ וואם האט זי שלמה הפלך געגענטפערט דערזיף, ער האט געלינט דעם קומענדין פסוק און ער האט געיאנט, "ומי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה, ורומת הבהמה היורדת היא למיטה לאָרֶץ", ווער איז דער

מלפָא קְדִישָׁא עַוְלָה תִמִּימָה וְלֹהִוּת נִמְצָאת לְפָנֵי מֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ עַוְלָה תִמִּימָה, וְרָא הוּא וְהוּ שְׁכָתוֹב חַעֲלוֹה הִיא
לְמַעַלָּה שְׁמַלָּךְ מִיכָּאֵל יְקִרְבָּה נִשְׁמָתוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַעֲלֵיוֹן לְפָנֵי הַקָּבָ"ה.

אבל וְרוּחַ הַבְּהִמָּה הַיּוֹרְדָת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ רֹוחַ וְנוֹפֶשׁ שֵׁל הַרְשָׁעִים הַכּוֹפְרִים יוֹרְדוֹת לְגִיהַנְםָ, וְלֹאוּ לְהַהְוָא
אָמֵר דְּהַנּוּ בֶּל בֶּר נֶשׁ וְאַיִם עֲלִילִים לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם שַׁהְוָא לְכָל שָׁאָר בְּנֵי אָדָם הַמְּאֻמְנִים בָּהוּ). [נוֹכוֹ] אַתָּה רַבִּי
חַזְקִיָּה וְרַבִּי יִיָּסָא וְנִשְׁקָוּ רִישְׁיָה בָּאוּ רַבִּי חַזְקִיָּה וְרַבִּי יִיָּסָא כָּל כַּפָּה הַוָּה עַמְּךָ וְלֹא
יַקְרְבָּנָא וְמַה כָּל כָּךְ יִדְעָה יִשְׁתַּחַת יָדָךְ וְאַנוּ לֹא יִדְעָנוּ, זְבָּחָה הָאֵי שְׁעַטָּא דְּאַעֲרָעָנָא בְּפָהָר אֲשֶׁרֶת שְׁבָתָנוּ
(דָּף קְנוּ עַבְדָּבָן, וּבְכַיּוֹרְבִּינָה כָּךְ יְגַעַּמְיָה יְמִינָה).

ע"ט

אַוְתָּנוּ צָוָם גִּיהַנְםָ, אַוְנִי גִּיעַן גִּישָׁט אַרְוִיפָּצָו גִּעְנָעָם אַרְטָ
וְוָאָס אַיִן פָּאָר אַלְעָ אַנְדָּרָעָעָמָעָנְשָׁן וְוָאָס גִּלְיָבָן אַיִנָּעָם
אַוְיַּבְעַרְשָׁטָן. [נוֹכוֹ] גִּעַנְעָן רַבִּי חַזְקִיָּה אַוְנִי רַבִּי יִיָּסָא גִּעְנְוַמְּעָן
אַוְנִי הַאֲבָן גִּעְכּוֹשָׁת וַיְיַיְנָה, אַוְנִי הַאֲבָן גִּעְנָאָטָן, אַוְנִי
אַזְוִיפָּל וְוִיסְקְשָׁאָפָּט הַאָסְטוּ בְּיִי דִיר אַוְנִי מִיר הַאֲבָן גִּישָׁט
גִּעְוָוָסָט, וְוָאָוְיַי אַיִן דִּי שָׁעָה וְוָאָס מִיר הַאֲבָן וְיַד בְּאַגְּעָנָט
מִיטָּדָר.

פָּוּ אַצְּילָות, אַוְנִי וְוּעָרֶט גִּעְפִּינָּעָן אַוְעַלָּה תִמִּימָה פָּאָרָן
הַיְלָנָן גְּעַנִּיגָּ, אַוְנִי דָּאָס אַיִן וְוָאָס עַמְּשָׁטִיט אַיִן פְּסָוק
חַעֲלוֹה הָאָל לְמַעַלָּה, אַוְנִי דָּעָר מִלְּאָךְ מִיכָּאֵל וּוּטָן וַיְיַיְנָא
גְּשָׁמָה מִקְרִיב וַיְיַיְנָא מִזְבֵּחַ הַעֲלֵיוֹן פָּאָרָן אַוְיַּבְעַרְשָׁטָן.

אַבָּעָר "וִירָוִם הַבְּהִמָּה הַיּוֹרְדָת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ", דָּעָר
רוּם אַוְנִי גַּפְשָׁפָן דִּי רְשָׁעִים דִּי כּוֹפְרִים גִּיעַן אַרְאָפָּ

שבח דא שירתא

רַבִּי שְׁמַעַן בָּן יוֹחָנָן הָאָט צָוְגְּעָזָגָט אָז דִּי תּוֹרָה וְוּעָט נִישָׁט פָּאַרְגָּעָסָן וְוּעָרָן פָּוּן דִּי אַיְזָן - דָוְרָה אִים, אָזְוִי וְיַיְעָס וְוּעָרֶט גַּעֲבָרְעָנָגָט אָז
דִּי וּוּעָרֶטְעָר פָּוּן אַנְיַנְעָרָעָרָבָיִס, זְכָרָנָם לְבָרָכה (שבת קל"ה): "קְשָׁגָנָסָוּ רְבָתָ�וּנָסָוּ לְבָרָכה
וְאָמֵר רַבִּי שְׁמַעַן בָּן יוֹחָנָן שְׁלָא תְּשַׁבְּחָכָמִי וְרָעוּ". וְעוֹן אַנְיַנְעָרָעָרָבָיִס זְעָנָעָן אַרְיַנְעָנָעָן אַיִנָּעָם וְיַיְנָאָרָטָן
אָז דִּי שְׁפָטָאָט יְבָנָה, הַאֲבָן וְיַיְנָאָטָן, אָזְוִי וְיַיְנָאָטָן, אָזְוִי שְׁמַעַן בָּן יוֹחָנָן
וְוּעָט נִישָׁט פָּאַרְגָּעָסָן וְוּעָרָן, אָזְוִי וְיַיְעָס שְׁטִיטָת אָזְוִי פְּסָוק "כִּי לֹא תְּשַׁבְּחָכָמִי וְרָעוּ", וְוּיְיַיְלָעָס וְוּעָט נִישָׁט פָּאַרְגָּעָסָן וְוּעָרָן פָּוּן דִּי מַוְילָעָן
וְיַיְנָעָטָר. אָזְוִי וְיַיְעָס וְוּעָרֶט אַרְקְלָעָרָט אָזְוִי זְהָר (נשא כד'): "בְּהָאֵי חַבּוּרָא דָאַיְהוּ סְפָר הַהָרָר יְפָקָוּנָה מִן גְּלָגָטָא", כִּיְתָן דָעָם
וְוָאָס דָאָס אַיִן דָעָר סְפָר הַהָרָר, וְוּעָט מַעַן דָעָרָמִית אַרְוִיסְגָּיִין פָּגָעָם אָלָוִת.

אָזְוִעָט, קְוָם אַוְנִי צָעָן אַוְנִי גְּנָעָלְעָנָט אַוְיַיְפָּטָיִי, דִּי וְאָנְגְּדָעָר אָזְוִי בְּאַחֲלָעָטָעָנָיִשָּׁן פָּוּן אַוְנִי גְּנָעָלְעָנָט אַיִן רַבִּי שְׁמַעַן בָּן
יוֹחָנָן אַגְּנָעָלְעָנָט אַוְיַיְפָּטָיִי דִּי לֹא תְּשַׁבְּחָכָמִי וְרָעוּ". וְוּיְיַיְלָעָס זְעָנָעָן
סְוִיָּיִתְבּוֹת פָּוּן דָעָם פְּסָוק "כִּי לֹא תְּשַׁבְּחָכָמִי וְרָעוּ", אָזְוִי אַיִן רַבִּי שְׁמַעַן בָּן יוֹחָנָן
סְוִיָּיִתְבּוֹת פָּוּן דָעָם פְּסָוק "כִּי לֹא תְּשַׁבְּחָכָמִי וְרָעוּ", אָזְוִי אַיִן רַבִּי שְׁמַעַן בָּן
יוֹחָנָן, וְוָאָס דָאָס אַיִן רַבִּי שְׁמַעַן בָּן יוֹחָנָן דִּי תּוֹרָה פָּוּן דִּי אַיְזָן. וְוּיְיַיְלָעָס
אַיִן דָוְרָה דָעָם קִינְדָּפָּטָיִי אַיִן דִּי אַוְתִּיות פָּוּן יוֹחָנָן, וְוָאָס עַר אַיִן מַרְמָוָן
אַיִן דָעָם קִינְדָּפָּטָיִי, וְוּיְיַיְלָעָס דָוְרָה דָעָם קִינְדָּפָּטָיִי אַיִן דִּי סְוִיִּתְבּוֹת וְיַיְיָ אַיִן דָעָם
וְוָאָס עַר אַיִן דִּי תּוֹרָה נִישָׁט פָּאַרְגָּעָסָן וְוּעָרָן, וְוּיְיַיְלָעָס דָוְרָה
וְוּעָט מַעַן אַרְוִיסְגָּיִין פָּגָעָם אָלָוִת וְיַיְיָ אַיִן
אַרְקְלָעָרָט.

(לִיקּוֹתִי מִוּדָר'')

בְּרַא

צָו אֲקָמָנוּ דָעַם גָּלִין יְעַדְעַ וְאַרְשִׁיקָט אַיִמְמָלְצָו: 3022233@gmail.com

הַזָּהָר הַקָּדוֹשׁ עַפְ "מַתּוֹךְ מִדְבָּשָׁ" הַפִּירּוֹשׁ הַנְּפָלָא שַׁהְתָּקְבֵּל בְּכָל תְּפֽוֹזּוֹת יִשְׂרָאֵל

"יְבָלְפָתָר בְּדָרָן"
פָּאַרְמָאָט
57 בְּרִכּוֹם
מִהְדּוֹרָת ר' יְוָסָף
צְבִי בְּעַרְגָּעָר
(6.5/4.5 Ch)

גְּדוֹזִעָשׁ סְעַט
(In 9.5/6.5 Ch)

קְלָנְגָעָר סְעַט - מִהְדּוֹרָת ר' הַעֲרָשָׁל וּוּבְעָבָר
(7/5 Ch)

845.664.5168

פָּאָר
דָּעַלְיוֹוּעָרִי
רוּפְטָה